

Det ærede Medlem Hr. Jensen (Klejs) gjorde nemlig bl. a. ogsaa gældende, at Ligningerne var efter en Snor; hvis det er Tilfældet, er det en meget Sikksak-agtig Snor. Hr. Bang oplyser f. Eks. følgende: „I et af de fedeste Sogne i Frederikssund Skattekreds er Ligningen som følger: en Gaardmand med 73 Tønder Land sættes til 2 900 Kr.s Indtægt, og han har 25 000 Kr. i Formue, en med 148 Tønder Land sættes til 6 000 Kr.s Indtægt, en med 52 Tønder Land til 2 500 Kr., en med 103 Tønder Land til 2 700 Kr., en med 80 Tønder Land til 3 300 Kr., en med 91 Tønder Land til 2 700 og en med 76 Tønder Land til 2 500 Kr.“, og saa følger han til — og det vil jeg dog bede ærede Medlemmer lægge nogen Vægt paa —: Meget ofte staa Krudtværksarbejderne til højere Indkomster end Gaardmændene, der er saa langt nede som 800 Kr., Krudtværksarbejderne tager Tøten fra Gaardmændene. Halvdelen af Landets 70 000 Gaardmænd, siger han, staa i Indtægter af 1 950 Kr. og derunder, og af disse staa igen 14 pCt. med ikke over 1 000 Kr. Samtidig dermed var den Sum, efter hvilken Tjenestekarle maatte betale Skat, mellem 900 og 1 000 Kr. Ærede Medlemmer vil dog uden Hensyn til, hvilket Parti de hører til, give mig Ret i, at der for Forstanden er noget underligt i dette, at det bedre kan betale sig at være Tjenestekarl, i hvert Fald naar man skal betale Skat af sin Indtægt, end at drive en rigtig god Gaard ude paa Landet.

Og saa følger Hr. Bang til — og det har jeg Grund til for mit Vedkommende at lægge nogen Vægt paa —: „De Landmænd, som fører Regnskab, kommer højere end de andre“. Det er det samme, som det ærede Medlem Hr. Jensen (Klejs) har sagt, men jeg er ikke tilbøjelig til at tro, at Fortolkningen af det Fænomen er helt rigtig. Det ærede Medlem Hr. Jensen (Klejs) udtalte nemlig, at det var de dygtigste Landmænd, der førte Regnskab. Hvorfra ved man det? Nej, man kan ikke slutte mere, end at de, der fører Regnskab, sandsynligvis er de dygtigste til Regnskabsføring; men der er ikke noget i Vejen for, for Tanken i hvert Fald (Latter) — ja, vi kan jo diskutere det —, der er ikke noget i Vejen for, at der kan være endogsaa særdeles dygtige praktiske Landmænd blandt dem, der ikke fører noget Regnskab, ja, for Tanken er der i Grunden ikke noget i Vejen for, at en meget dygtig Praktiker endogsaa af Klogskabshensyn ikke førte noget Regnskab. Man kan derfor ikke drage den Slutning ud af det, som det ærede Medlem har

draget, selv om jeg for min Del ikke vil bestride, at der vel nok er nogen Sandsynlighed for, at man finder dygtige Landmænd og mange dygtige Landmænd blandt dem, der fører Regnskab. Men Fejlen i det ærede Medlems Ræsonnement er den, at han tillsyneladende ogsaa vil sige, at de, der ikke fører Regnskab, er ikke lige saa dygtige; det tror jeg, mangfoldige er. Der er blot den Grund til, at de ikke fører Regnskab, at det er et kedeligt Besvær.

Disse Tal i 1916 kommer imidlertid i en ganske særlig interessant Belysning, naar man ser paa, hvad en meget landbrugskyndig har udtalt om Aaret 1916 for det danske Landbrugs Vedkommende; det er Udtalelser af Redaktør Hertel i Tidsskrift for Landøkonomi. I Hæfte 1 for 1917 siger denne særdeles sagkyndige: „Trods alt har 1916 været et økonomisk fordelagtigt Aar for vort Landbrug“. Og saa gennemgaar han alt, Sædafgrøder, Hesteavl, Svineavl, Kvægbrug, Fjerkræavl, Mælkebrug, Landejendommers Salg, og viser, hvad jeg godt kan citere for hver enkelt Side af Landbruget, hvor fortræffelige Tider det har været. Angaaende Mælkebruget siger han: „Priserne har været høje“, og angaaende Svineavl: „det er Priser, der nok skal opmuntre til at holde Produktionen ved lige“. Altsaa, fra særlig sagkyndig Side erklæres det, at det var et glimrende Aar, og saa er Gennemsnitsindtægten for samtlige ca. 70 000 Gaardmænd lidt over 3 000 Kr.! Jeg kan ikke tænke mig andet end, at det giver en lille Smule at tænke paa.

Siden vi nu er ved Spørgsmaalet om Regnskaber og Selvangivelser, har det ogsaa Interesse at høre, hvad Landsoverskatteraaedet siger i sin Beretning Nr. 12 angaaende Landbruget. Først udtales det, at de, der fører Regnskab, kommer op paa Indkomster, der ligger betydelig højere end de Ansættelser, der fastsættes efter Ligningsmyndighedernes Skøn; og saa tilføjer Landsoverskatteraaedet: „og Landsoverskatteraaedet har hørt mange Udtalelser om, at det ikke kan betale sig for Landbrugerne at føre Regnskab og gøre Selvangivelse, da de i saa Fald vil blive for højt ansat til Indkomstskat“. Det skulde bare være mig, der sagde saadant noget! Men bevar min Mund for det, det er Landsoverskatteraaedet, der har den Opfattelse.

Som man ser, er ganske vist Indtægterne steget fra 1908 til 1916. En lignende Stigning kan paapeges fra 1916 til 1918. Da jeg gav Tallene fra 1918 dels ved tredie Behandling af Finanslovsforslaget i Foraaret